

Hyvinvoinnin suunnitelma 2021-2024

Sisällys

LAAJA HYVINVOINTISUUNNITELMA	2
UUDEN STRATEGIAN MUKAISET PAINOPISTEET JA LINJAUKSET	2
KAUPUNGIN STRATEGIAN HYVINVOINTITAVOITTEET	3
HYVINVOINNIN EDISTÄMISTÄ TUKEVAT SUUNNITELMAT	5
<i>Lapset, nuoret ja lapsiperheet</i>	5
<i>Ikäihmiset</i>	7
<i>Kaikki ikäryhmät</i>	7
ULKOPUOLISTEN TYÖRYHMIEN HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT SUUNNITELMAT	9
LIITTEET	9
LÄHTEET	9

Laaja hyvinvointisuunnitelma

Ylivieskan kaupungin laaja hyvinvointikertomus hyväksyttiin keväällä 2020. Tuolloin elettiin vielä koronaepidemian ensimmäisen aallon vaihetta ja sen vuoksi hyvinvointisuunnitelman tekeminen haluttiin jättää syksyyn. Näin pyrittiin saamaan mahdollisimman ajantasainen kuva kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta. Nyt Suomi elää koronaepidemian toisen aallon vaihdetta, ja työryhmän työstämä suunnitelma perustuu tämän hetken tietoihin.

Ylivieskan kaupungin hyvinvointisuunnitelma koostuu strategian mukaisista painopisteistä, erilaisista hyvinvointia tukevista suunnitelmista ja ulkopuolisten työryhmien suunnitelmista.

Osan suunnitelmista tuottaa kaupungin eri toimielimet. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden suunnitelman koostamisesta vastaa loppukeväästä 2019 nimetty LaNu-työryhmä.

Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelmaa työstää Peruspalvelukuntayhtymä Kallio (Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 - 2020, <https://www.kalliopp.fi/sites/default/files/tiedostot/Liitetiedostot/ik%C3%A4ihmiset/Kallion%20alueen%20ik%C3%A4%C3%A4ntyneiden%20hyvinvointisuunnitelma%20vuosille%202017%20-%202020.pdf>)

Ulkopuolisten työryhmien työstämiä hyvinvointia edistäviä suunnitelmia on myös liitettyä asiakirjan lopussa.

Olemme työstäneet suunnitelman tueksi työryhmänä Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kuntakortin pohjalta oman kuntakortin (Liite 1). Sen avulla on helppo saada kuva kaupungin hyvinvoinnin tilasta. Syvempää tietoa

etsittäessä voi käyttää Laajaa hyvinvointikertomusta (Ylivieskan kaupungin Laaja hyvinvointikertomus, http://ylivieska.jict.fi/wp-content/uploads/2020/09/Laaja_hyvinvointikertomus_2017-2021.pdf) sekä sen liitteenä olevaa Indikaattorilistaa (Indikaattorikuvaus-liite, http://ylivieska.jict.fi/wp-content/uploads/2020/09/Hyvinvointikertomuksen_liite_Indikaattorikuvaus.pdf).

Uuden strategian mukaiset painopisteet ja linjaukset

Ylivieskan kaupunki on hyväksynyt uuden strategian helmikuussa 2019 vuosille 2019-2030. Kaupungin visio on Ylivieska – Kasvun kaupunki.

Periaatteemme on toimia asukaslähtöisesti, yrittäjäystävällisesti, ennakkoluulottomasti ja tehokkaasti. Strategiaan on määritelty kolme painopistettä:

1. Liikkeestä elinvoimaa
 - i. kehitämme Ylivieskaa alueen ytimessä – Ylivieska on monipuolinen ja kasvava toiminnallinen kaupan keskus
 - ii. Mahdollistamme ratkaisullamme monipuolisen yritystoiminnan.
 - iii. Mahdollistamme ainakin 1000 uutta työpaikkaa vuoteen 2030 mennessä.
 - iv. Uudistamme markkinointi ja markkinointiviestintää asukkaiden ja yritysten saamiseksi Ylivieskaan.
 - v. Varmistamme sujuvan ja joustavan kaavoituksen.
 - vi. Kehitämme liikkuvaa Ylivieskaa; huolehdimme hyvistä liikenneyhteyksistä ja palvelujen saatavuudesta.
2. Koulutuksesta osaamista
 - i. Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutuspalvelut

- ii. Varmistamme osaavan työvoiman saata-
vuuden
- iii. Korostamme osaamisen merkitystä edistä-
mällä kaupungin avointa ja uudista-
mismyönteistä ilmapiiriä.
- iv. Kehitämme joustavaa ja avointa päätök-
sentekoa.

3. Palveluista hyvinvointia

- i. Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on
monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hy-
vinvoinnin- ja terveydenedistämispalvelut
- ii. Pidämme Ylivieskan vireänä kaupunkina.

- iii. Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäise-
vää toimintatapaa
- iv. Otamme käyttöön palvelujen kehittämi-
sessä uusia osallisuuden keinoja.

Hyvinvoinnin edistäminen on yksi kaupungin kolmesta painopisteestä. Tavoitteiden saavuttamiseksi on määritelty toimenpiteitä sekä mittareita.

Kaupungin strategian hyvinvointitavoitteet

Palveluista hyvinvointia

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hyvinvoinnin- ja terveydenedistämispalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Organisoimme ja resursoimme hyte-asiat uudelleen. • Hyödynnämme hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa. • Arvostamme jokaista työntekijää ja huolehdimme työhyvinvoinnista, jolla turvaamme myös laadukkaiden palveluiden tarjoamisen. • Pidämme työ- ja toimittilat ajanmukaisina ja terveellisinä. • Teemme työllisyydenhoidossa monialaista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa työttömien yksilöllisten palvelutarpeiden ja työllistymisedellytysten parantamiseksi. • Teemme yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. • Otamme hyvinvoinnin mukaan koulupäivään. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikertomuksen mittarit • Työmarkkinatuen kuntaosuus • Työttömyysaste • Liikkuvan koulun nykytilan arviointi -työkalu 	Kaupunginhallitus Toimielimet

	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme koulujen piha-alueita ja lähiliikuntapaikkoja. • Kehitämme liikunnan iloa jo lapsesta saakka. 		
Pidämme Ylivieskan viireänä kaupunkina	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestämme monipuolista toimintaa lapsille, nuorille ja perheille. • Panostamme kaupungin toimitilojen hallintaan niin, että tiloja hyödynnetään entistä tehokkaammin. 	<ul style="list-style-type: none"> • TEA-viisari • THL/kouluterveyskysely • Kuntalaiskysely 	Toimielimet
Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäisevää toimintatapaa	<ul style="list-style-type: none"> • Siirrämme perhekeskustoimintamallin painopisteen ennaltaehkäisyyn ja matalan kohtaamispaikka-ajatukseen. • Tarjoamme perheille ja yksilölliselle tasolle turvallisen koulupolun monipuolisella tuella. • Panostamme hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintamallien juurruttamiseen. • Teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ennaltaehkäisevän toiminnan eri tapojen kehittämisessä. • Tuemme aktiivisesti monipuolisen liikunnan ja kulttuurin järjestämistä. • Järjestämme kuntalaisten toiveiden ja tarpeiden mukaista koulutusta ja kursseja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikertomuksen mittarit • Kaupungin liikuntapaikkojen käyttöaste 	Sivistyslautakunta Muut toimielimet
Otamme käyttöön palvelujen kehittämisessä uusia osallisuuden keinoja.	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme palveluita yhdessä asukkaiden kanssa jo palveluiden suunnitteluvaiheessa hyödyntämällä osallistavan suunnittelun menetelmiä sekä luomalla lisää puitteita asukkaille osallistumisen mahdollistamiseksi. • Laajennamme työllisyystoimijoiden kenttää 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusia osallisuuden toimintatapoja ja menetelmiä on otettu käyttöön • Työllisyyspalveluiden raportit • Asukaskysely • Säännölliset yhteistyötapaamiset • Paikallisen kokemusperäisen datan kerääminen 	Toimielimet

	<p>hakemalla uusia toimijoita kolmannelta sektorilta ja yrityksistä yhteistyökumppaneiksi työllisyydenhoitoon.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutamme säännöllisesti asukaskyselyitä ja hyödynnämme tuloksia toiminnan kehittämisessä ja päätöksenteossa. • Lisäämme järjestötyön mahdollisuuksia, yhteistyötä sekä tapahtumisen koordinoitua järjestöjen ja kaupungin välillä pitämällä säännöllisiä yhteistyötapaamisia sekä lisäämällä yhteisiä hankkeita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointikertomuksen mittarit 	
--	--	---	--

Hyvinvoinnin edistämistä tukevat suunnitelmat

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Edellinen hyvinvointisuunnitelma on tehty Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ja sen jäsenkuntien yhteistyönä. Seuraavan laajan hyvinvointikertomuksen koostaa jokainen jäsenkunta itse ja siihen liittyen Ylivieskan kaupunginvaltuusto on koonnut oman lapsi- ja nuorisosiain työryhmän.

Työryhmän tehtäviin yhdistetään:

- nuorten asioiden ohjaus- ja palveluverkoston johtoryhmän tehtävät
- kansallisen Lape-ohjelman mukaiset tehtävät
- Peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueen kuntien yhteisen lapsiasiainneuvoston tehtävät Ylivieskan kaupungin osalta.

Työryhmän tehtäviin kuuluu:

- koota tiedot lasten ja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta heidän

tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi.

- edistää, ohjata, koordinoida, seurata ja arvioida kunnassa tehtävää lapsi- ja perhepalveluiden muutostyötä
- laatia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jossa määritellään keskeiset kehittämistoimenpiteet, niiden toimeenpanot sekä vastata suunnitelman toteutumisen seurannasta ja raportoinnista.
- edistää lapsille, nuorille ja heidän perheilleen suunnattujen palveluiden yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja palveluihin ohjaamisessa, tiedonvaihdon sujuvuutta ja monialaista yhteistyötä toiminnan toteutumiseksi.

LaNu-työryhmä on laatimassa suunnitelmaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutuspalvelut.	<ul style="list-style-type: none"> • Panostamme laadukkaisiin varhaiskasvatus-, perusopetus- ja nuorisopalveluihin: <ul style="list-style-type: none"> ○ Laadukkaat toimitilat ○ Toimiva palveluverkko ○ Perhekeskusmalli ○ Ohjaamo-toiminta ○ Etsivä nuorisotyö • Kehitämme varhaiskasvatuksen kerhotoimintaa päivähoidon rinnalla • Olemme edelläkävijöitä uusissa oppimisen ja opettamisen tavoissa <ul style="list-style-type: none"> ○ Kehitämme palveluyksiköiden ○ toimintakulttuuria lapsi- ja nuorilähtöisesti ○ Kehitämme laaja-alaisesti oppimisen tuen muotoja ○ Uusien koulujen käyttöönotto ja kehittäminen kaikkien koulujen kehityksen tukena • Otamme käyttöön perusopetusikäisten harrastemallin <ul style="list-style-type: none"> ○ Järjestämme koulupäivän yhteyteen monipuolista kerhotoimintaa eri yhteistyökumppaneiden kanssa • Kehitämme aktiivisesti lukio-opetusta lukion vetoimaisuuden vahvistamiseksi. • Mahdollistamme toisen asteen yhdistelmätutkintojen suorittamisen. • Mahdollistamme korkeakouluopinnot alueella yhteistyössä eri yliopistojen ja 	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskyselyt • Peruskoulun jälkeisten koulutuspaikkojen määrä • Peruskoulusta ja lukiosta sijoittuvat • Pudokkaiden määrä peruskoulun jälkeen 	Kaupunginhallitus, sivistyslautakunta

	ammattikorkeakoulujen kanssa		
Parannamme lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluiden tuloksellisuutta	Vaikuttavuuden lisäämiseksi kehitämme ja optimoimme yhteistyössä Kallion ja kolmannen sektorin kanssa toimintatapoja palveluiden yhdyspinnoilla <ul style="list-style-type: none"> o LaNu-työryhmä o Henkilöstö 	Oma arviointi	Sivistyslautakunta, Kallion sosiaalipalvelut, kolmannen sektorin toimijat

Ikäihmiset

Ylivieska kuuluu yhtenä kuntana Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon. Sen perustehtävänä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut oikeatasoisina, oikea-aikaisina ja oikeassa paikassa. Lisäksi sen tehtävänä on edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Toimintavuosiensa aikana Kallio on tehnyt alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman ja myös vuosille 2017- 2020 sellainen on tehty ja hyväksytty alueen kunnissa. Jokainen kunta vastaa omalta osaltaan suunnitelman toteuttamisesta ja niiltä osin selvitys tehdään vuosittaisen raportoinnin yhteydessä. Suunnitelma kattaa Ylivieskan laajan hyvinvointisuunnitelman ikääntyneiden osalta eikä sitä erikseen pureta tässä kohtaa muuten kuin tiivistelmän muodossa.

Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017-2020 pohjautuu suunnitelmaan Aktiivinen ikääntyminen ikäystävällisellä Kallion alueella vuosille 2014-2016. Se sisältää ikääntyvän väestön palvelujen nykytilan ja palvelujen tarpeen tulevaisuudessa.

Suunnitelman arvot ovat: arvokas ikääntyminen, turvallisuus ja itsemääräämisoikeus.

Visio on: Kallion alueen ikäihmiset ovat aktiivisia, hyvinvoivia ja pärjäävät arjessa. (Kallion alueen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 - 2020, <https://www.kalliopp.fi/sites/default/files/tiedostot/Liitetiedostot/ik%C3%A4ihmisset/Kallion%20alueen%20ik%C3%A4%C3%A4ntyneiden%20hyvinvointisuunnitelma%20vuosille%202017%20-%202020.pdf>) on luettavissa Peruspalvelukuntayhtymän hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017–2020.

Kaikki ikäryhmät

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUU
YHESSÄ! Ylivieskalaisten hyvinvointi yhteiseksi tavoitteeksi elintapoihin vaikuttamalla ja henkiseen hyvinvointiin tähtäävällä toiminnalla.	<ul style="list-style-type: none"> • Haastamme ylivieskalaiset huolehtimaan hyvinvoinnistaan <ul style="list-style-type: none"> o Esim. erilaisia tempauksia liikuntaan, kulttuuriin, elämyksiin • Kaupungin hyte-työ tuuksi 	<ul style="list-style-type: none"> • oma-arviointi 	Kaikki hallintokunnat yhteistyössä Kallion ja 3. sektorin kanssa

	<ul style="list-style-type: none"> ○ lapset: Esim piirrettään aiheesta minä ja perhe ○ Nuoret: Hyte-työryhmä jalkautuu eri oppilaitoksiin ja osallistuttaa nuoria kertomaan omasta kokemuksestaan "mitä hyvinvointi on" ○ työkäiset: Info-paketteja hyvinvointiin ○ ikääntyvät: Asukasiltoja hyvinvointiteemalla ○ Hyödynnetään työssä maakunnallisia jooga-kuvaajia. ● oman hyvinvoinnin tunnistaminen <p>Hyvinvointi on jokaiselle henkilökohtainen kokemus ja ei tarkoita pelkästään liikunnallista elämäntapaa vaan kokonaisvaltaista hyvinvointia kulttuurin ja ympärillä olevan yhteisön kanssa.</p>		
Ylivieska-Savuton kunta 2021	<ul style="list-style-type: none"> ● Savuton kunta prosessi aloitetaan kaupungilla ● Kartoitetaan mahdolliset tukitarpeet henkilöstön savuttomuuden turvaamiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> ● Savuton kunta - tavoitteen saavuttaminen 	Kaikki hallintokunnat yhteistyössä Kallion työterveyshuollon kanssa.
Ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ● ehkäisevän päihdetyön mallin luominen ja sen käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> ● oma-arviointi ● indikaattoritieto 	Yhteistyössä kaupunki, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio ja eri toimijat.
Digituki kuntalaisien osallisuuden parantajana	<ul style="list-style-type: none"> ● Pyritään tuottamaan kaupungin informaatio verkossa saavutettavuusdirektiivin mukaisesti sekä tarjoamaan digitukipalveluita kuntalaisille. ● Osallistutaan maakunnalliseen digitukiohjelman kehittämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> ● oma-arviointi 	Kaikki hallintokunnat.

	<ul style="list-style-type: none">• Organisaatioon nimitetään digitukihenkilöhenkilöt		
--	---	--	--

Ulkopuolisten työryhmien hyvinvointia edistävät suunnitelmat

Liikenneturvallisuussuunnitelma

http://www.liikenneturvallisuus.info/application/files/6615/5187/1980/Liikenneturvallisuustyö_Ylivieska_2018.pdf

Liitteet

Ylivieskan Kuntakortti

Lähteet

Ylivieskan kaupungin Laaja hyvinvointikertomus, Ylivieskan kaupungin verkkosivut,

http://ylivieska.jict.fi/wp-content/uploads/2020/09/Laaja_hyvinvointikertomus_2017-2021.pdf

Viitattu 2.3.2021

Indikaattorilistaus

Ylivieskan kaupungin verkkosivut.

http://ylivieska.jict.fi/wp-content/uploads/2020/09/Hyvinvointikertomuksen_liite_Indikaattorikuvaus.pdf

Viitattu 2.3.2021

Kallion alueen Ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017-2020

<https://www.kalliopp.fi/sites/default/files/tiedostot/Liitetiedostot/ik%C3%A4ihmiset/Kallion%20alueen%20ik%C3%A4ntyneiden%20hyvinvointisuunnitelma%20vuosille%202017%20-%202020.pdf>

Viitattu 2.3.2021